

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2017-563

25.9.2017

NEMI Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Brann i bolighus – forsettlig påtent – svik ved skadeoppgjør – Fal. §§ 4-9 og 8-1.

Sikredes hus ble totalskadd i brann 22.10.16. Brannen ble oppdaget litt før kl. 11.30, og boligen var overtent kl. 11.36. Det oppsto spørsmål om når sikrede hadde forlatt huset. I sine forklaringer ble det opplyst at han dro fra boligen kl. 09-09.30, som senere ble endret til 10-tiden. Bompasseringer på sikredes bil plasserte ham ca. 20 minutter unna boligen ca. kl. 11.40. Hovedspørsmålet i saken er om bevisbyrden for forsettlig påtent brann og svik ved skadeoppgjør er oppfylt. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for brann i bolig og spørsmålet om selskapet kan avslå pga. forsettlig fremkallelse av forsikringstilfellet og bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. §§ 4-9 første ledd og 8-1 fjerde ledd.

Sikredes hus ble totalskadd i brann 22.10.16. Brannen ble meldt inn av forbipasserende kl. 11.24. Da brannvesenet kom til stedet ca. kl. 11.34 var boligen overtent.

Brannvesenet hadde problemer med å skaffe nok vann, og tok derfor i bruk en hjullaster for å få fortgang i slukningsarbeidet. Brannvesenet kjente ikke årsaken til brannutviklingen. Selskapets egen brannutredning – søk med brannhund – viste spor av brennbart materiale to steder i huset, bestående av blant annet linolje, gulvlakk, maling m.m. Brannårsaken ble ikke avklart.

Sikrede opplyste til politiet at han dro fra huset litt før kl. 10 på skadedagen.

Selskapet har lagt frem følgende registreringer av bompasseringer for sikredes bil den aktuelle dagen mellom Risør og Oslo:

- kl. 11.21 ved Østerholtheia
- kl. 12.31 ved Sky
- kl. 12.45 ved Natvall
- kl. 12.53 ved Ramsund
- kl. 13.53 et sted på E18
- kl. 13.58 ved Drammensveien i Oslo.

I samtale med utreder 5.12.16 opplyste sikrede at han dro fra huset ca. kl. 09-09.30 på skadedagen. I ny samtale med utreder 20.12.16 ble dette tidspunktet først bekreftet av sikrede, men endret tidspunktet til nærmere kl. 10 da han ble gjort oppmerksom på tidsangivelsene for bompasseringene, jf. ovenfor.

Det skadede huset er forsikret som enebolig. Det er registrert som næringsbygg i kommunen, og ikke godkjent som enebolig.

Sikrede har hatt en tvist gående med skatteetaten, som blant annet har resultert i flere utleggsforretninger og begjæringer om tvangssalg, sistnevnte senest 27.1.16. Tingretten igangsatte tvangssalg ved beslutning av 4.11.16.

Sikrede krever dekning for brannen og avviser at han har tent på huset eller gitte gale opplysninger. Han viser til at bevisbyrden for svik ikke er oppfylt. Han opprettholder at han forlot huset ca. kl. 10, men har vært usikker på avreisetidspunktet. Han avviser at han var i huset på det tidspunktet selskapet anfører og det er ingen vitner som så ham ved huset på dette tidspunktet. Han kjørte innom en søppelplass i nærheten av Risør for å tømme søppel, og dette tok ca. 20 minutter.

Han hadde ikke noe økonomisk motiv for å tenne på huset. Økonomien var ikke spesielt svak. Han har hatt en skattesak med skatteetaten gående over flere år, men kunne enkelt gjort opp kravet på kr 102 000. Sikrede hadde imidlertid inntrykk av at saken var i ferd med å løse seg. Sikrede var for øvrig ikke kjent med siste begjæring om tvangssalg, eller at tingretten hadde igangsatt prosessen med tvangssalg. I så fall hadde han søkt om utsettelse, og sannsynligvis fått det innvilget som tidligere. Sikrede trivdes i boligen, og hadde ingen motivasjon for å sette fyr på den.

Brannen startet mest sannsynlig i varmeovnen som sto på gulvet under vinduet der de første vitnene som kom til stedet observerte flammer.

Selskapet avviser ansvar for brannen og anfører at bevisbyrden for utvist forsett etter fal. § 4-9 og uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret etter fal. § 8-1 er oppfylt. Selskapet viser særlig til at sikrede opplyste at han forlot huset ca. kl. 10, etter å ha endret tidspunktet fra kl. 09-09.30, men at han ble registrert ved bomstasjonen ved Østerholtheia kl. 11.41. Beregnet kjøretid fra sikredes hus til bomstasjonen er ca. 21 minutter, og det er ikke troverdig at sikrede forlot huset senest kl. 10. Både passeringen kl. 11.41 ved Østerholtheia og øvrige passeringer inn til Oslo samsvarer med at sikrede forlot huset ca. kl. 11.20, hvilket indikerer at sikrede var i huset da brannen startet. Brannen ble meldt ca. kl. 11.24, og huset var overtent da politiet ankom stedet ca. kl. 11.35. Videre har selskapet vist til vitneforklaringer fra naboer som plasserer sikredes bil utenfor huset til senest mellom kl. 10 og 11. Opplysningen om kjøring til søppelplass fremkom først i klagen til sekretariatet, og ga uansett ikke noen tilstrekkelig forklaring på bompasseringen kl. 11.41. Sikrede må således ha vært på eiendommen da brannen startet.

Selskapet anfører videre at sikrede hadde økonomiske motiver for å brenne ned huset. Det er vist til at det er foretatt utleggsforretninger og fremmet begjæringer om tvangssalg. Sikredes anførsel om at skattekravet på kr 102 000 enkelt kunne vært betalt, er lite troverdig. Etter selskapets oppfatning virket sikredes økonomi som presset over tid, og sikrede virket heller ikke i stand til å betale tiltakene som var nødvendige for å få godkjent eiendommen til boligformål. Erstatning for brannskade ville gitt sikrede anledning til å oppføre tilsvarende ny bygning på tomt som er godkjent for boligformål eller dekket offentlige krav på eksisterende tomt. Sikrede ville i alle tilfelle kunne oppnådd en betydelig økonomisk fordel.

Selskapet mener bevisbyrden for svik er klart oppfylt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Hovedspørsmålet i denne saken er om sikrede forsettlig har tent på huset sitt i sviks hensikt, jf. fal. § 4-9 første ledd. Nemnda mener dette spørsmålet reiser bevismessige problemer som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling. Brannårsaken er ikke avklart, og både sikredes tilstedeværelse på brannstedet og økonomi bør belyses gjennom muntlige forklaringer.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).